

Αχιλλέας Παπαθανασίου

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

**ΝΕΑ
ΕΚΔΟΣΗ**

Σύμφωνα
με τις οδηγίες
του Υπουργείου
για το Νέο Σύστημα
των Πανελλαδικών
Εξετάσεων

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΣΤΗΝ ΎΛΗ ΤΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	20
ΜΑΘΗΜΑ 16	33
ΜΑΘΗΜΑ 17	51
ΜΑΘΗΜΑ 18	68
ΜΑΘΗΜΑ 19	87
ΜΑΘΗΜΑ 20	102
ΜΑΘΗΜΑ 21	119
ΜΑΘΗΜΑ 22	138
ΜΑΘΗΜΑ 23	155
ΜΑΘΗΜΑ 24	175
ΜΑΘΗΜΑ 25	194
ΜΑΘΗΜΑ 26	214
ΜΑΘΗΜΑ 27	231
ΜΑΘΗΜΑ 28	251
ΜΑΘΗΜΑ 29	270
ΜΑΘΗΜΑ 30	292
ΜΑΘΗΜΑ 31	310
ΜΑΘΗΜΑ 32	332
ΜΑΘΗΜΑ 33	350
ΜΑΘΗΜΑ 34	371
ΜΑΘΗΜΑ 35	392
ΜΑΘΗΜΑ 36	412
ΜΑΘΗΜΑ 37	433
ΜΑΘΗΜΑ 38	453
ΜΑΘΗΜΑ 39	475
ΜΑΘΗΜΑ 40	496
ΜΑΘΗΜΑ 41	515
ΜΑΘΗΜΑ 42	536
ΜΑΘΗΜΑ 43	557
ΜΑΘΗΜΑ 44	580
ΜΑΘΗΜΑ 45	601
ΜΑΘΗΜΑ 46	622
ΜΑΘΗΜΑ 47	641
ΜΑΘΗΜΑ 48	661
ΜΑΘΗΜΑ 49	687
ΜΑΘΗΜΑ 50	708

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ	725
ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΑ	738
ΛΑΤΙΝΙΚΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΧΡΗΣΗ ΣΤΟΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΟΓΟ	752
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ	754

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ	767
Το λατινικό αλφάβητο	767
Ο συλλαβισμός	767
Ο τονισμός	768
Τα μέρη του λόγου στη λατινική γλώσσα	768
Τα ουσιαστικά	769
Τα επίθετα	778
Οι αντωνυμίες	782
Κλίση ενεργητικής φωνής ομαλών ρημάτων	791
Κλίση μέσης (παθητικής) φωνής ομαλών ρημάτων	795
Υπόδειγμα κλίσης ρήματος σε -io (3ης συζυγίας)	799
Υπόδειγμα κλίσης αποθετικού ρήματος	801
Ημιαποθετικά ρήματα	803
Το ρήμα <i>sum, fui, -, esse</i> (είμαι)	805
Το ρήμα <i>possum, potui, -, posse</i> (μπορώ)	806
Το ρήμα <i>fero, tuli, latum, ferre</i>	807
Το ρήμα <i>fio, factus sum, fieri</i>	809
Το ρήμα <i>eo, i(v)i, itum, ire</i> (4) (= έρχομαι)	810
Τα ρήματα <i>volo, volui, -, velle</i> (= θέλω), <i>nolo, nolui, -, nolle</i> (= δε θέλω), <i>malō, malui, -, malle</i> (= προτιμώ)	813
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ	815
Η αυτοπάθεια	815
Η αλληλοπάθεια	815
Το υποκείμενο του απαρεμφάτου	816
Μετατροπή της ενεργητικής σύνταξης σε παθητική	817
Η σύνταξη των προθέσεων του σχολικού εγχειριδίου	818
Ανάλυση μετοχών σε δευτερεύουσα πρόταση	821
Σύμπτυξη πρότασης σε μετοχή	825

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	828
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	830
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ	833
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ	890

Η τελευταία μάχη του Καίσαρα στη Γαλατία

Εισαγωγικό σημείωμα

Και αυτό το κείμενο αποτελεί διασκευή αποσπάσματος από τον Ιούλιο Καίσαρα και το *De Bello Gallico* (Βλέπε το εισαγωγικό σημείωμα στο μάθημα 7).

Οι επιχειρήσεις του Καίσαρα στη Γαλατία κράτησαν από το 58 μέχρι το 52 π.Χ. Το απόσπασμα αναφέρεται στα γεγονότα του 52 π.Χ. που περιλαμβάνονται στο έβδομο βιβλίο. Αρχηγός των Γαλατών ήταν ο Βερκιγγετόριξ (*Vercingétorix*), ένας νεαρός Αρβέρνος ευγενής, που κατάφερε να συσπειρώσει τις φυλές της Γαλατίας. Ο Βερκιγγετόριξ, όταν έφτασε ο Καίσαρας με τις ρωμαϊκές λεγεώνες, ακολούθησε την τακτική της καμένης γης, ώστε οι Ρωμαίοι να μη βρίσκουν εφόδια. Ο Βερκιγγετόριξ νίκησε τα στρατεύματα του Καίσαρα στην ορεινή πόλη *Gergonia*, ιδιαίτερη πατρίδα του, αλλά τελικά ηττήθηκε στη μάχη της *Alesia*, οχυρωμένη πόλη κοντά στη σημερινή Ντιζόν, παρά την αριθμητική υπεροχή των Γαλατών, σε αναλογία μάλιστα έξι προς ένα. Οι απώλειες ήταν τεράστιες και στα δύο στρατεύματα. Ο Βερκιγγετόριξ παραδόθηκε την επόμενη μέρα στον Καίσαρα. Ο Καίσαρας παραχώρησε σε κάθε στρατιώτη του έναν Γαλάτη αιχμάλωτο για σκλάβο. Ο Βερκιγγετόριξ μεταφέρθηκε στη Ρώμη το 46 π.Χ., ως μέρος του θριάμβου του Καίσαρα, διαπομπεύθηκε στους δρόμους της πόλης και κατόπιν στραγγαλίστηκε με εντολή του Καίσαρα. Με τη μάχη στην *Alesia* ολοκληρώθηκε η υποταγή της Γαλατίας, η οποία στο εξής γίνεται ρωμαϊκή επαρχία.

A ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Nostri, postquam pila in hostes misērunt, gladiis rem gerunt. Repente post tergum equitātus cernitur; cohortes appropinquant; hostes terga vertunt ac fugiunt; eis equites occurrunt. Fit magna caedes. Sedulius, dux et princeps Lemovīcum, occiditur; dux Arvernōrum vivus in fugā comprehenditur; signa militaria LXXIII (septuaginta quattuor) ad Caesarem referuntur; magnus numerus hostium capitur atque interficitur; reliqui ex fugā in civitatēs discēdunt. Postero die ad Caesarem legāti mittuntur. Caesar iubet arma tradi ac principes produci. Ipse pro castris consēdit; eo duces producuntur. Vercingetorix deditur, arma proiciuntur.

Κείμενο

Nostri,
postquam misērunt
pila in hostes,
gerunt rem gladiis.
Repente post tergum
cernitur equitātus;
cohortes appropinquant;
hostes vertunt terga
ac fugiunt;
eis occurrunt equites.
Fit magna caedes.
Sedulius,
dux et princeps Lemovīcum,
occiditur;
dux Arvernōrum
comprehenditur vivus in fugā;
LXXIII signa militaria
(septuaginta quattuor)
referuntur ad Caesarem;
magnus numerus hostium
capitur
atque interficitur;
reliqui ex fugā

Μετάφραση

Οι δικοί μας (στρατιώτες),
αφού έριξαν
τα ακόντια στους εχθρούς,
μάχονται με τα ξίφη.
Ξαφνικά στα νώτα τους
διακρίνεται το ιππικό (μας).
οι κοόρτες πλησιάζουν.
οι εχθροί στρέφουν τα νώτα (τους)
και τρέπονται σε φυγή.
τους επιτίθενται οι ιππείς.
Γίνεται μεγάλη σφαγή.
Ο Σεδούλιος,
ο στρατηγός και ηγεμόνας των Λεμοβίκων,
σκοτώνεται.
ο στρατηγός των Αρβέρνων
συλλαμβάνεται ζωντανός πάνω στη φυγή.
74 στρατιωτικά λάβαρα

παραδίδονται στον Καίσαρα.
μεγάλος αριθμός εχθρών
αιχμαλωτίζεται
και εκτελείται.
οι υπόλοιποι μετά τη φυγή

discēdunt in civitatēs.
 Postero die
 mittuntur legātī ad Caesarem.
 Caesar iubet
 tradi arma
 ac prodūci principes.
 Ipse consēdit pro castris;
 eo producuntur duces.
 Vercingetorix deditur,
 arma proiciuntur.

διασκορπίζονται στις επικράτειές τους.
 Την επόμενη μέρα
 στέλνονται πρεσβευτές στον Καίσαρα.
 Ο Καίσαρας διατάζει
 να παραδοθούν τα όπλα
 και να οδηγηθούν μπροστά του οι αρχηγοί (τους).
 Ο ίδιος πήρε θέση μπροστά στο στρατόπεδο·
 εκεί οδηγούνται οι ηγεμόνες.
 Ο Βερκιγγετόριγας παραδίδεται,
 τα όπλα κατατίθενται.

Ερμηνευτικές ερωτήσεις

Να χαρακτηρίσετε με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος τις παρακάτω προτάσεις:

1. Το κείμενο αναφέρεται στις στρατιωτικές επιχειρήσεις του Καίσαρα στη Γαλατία.
2. Οι Γαλάτες με αρχηγό τον Βρέννο νίκησαν τα στρατεύματα του Καίσαρα.
3. Ο Βερκιγγετόριγας αναδείχτηκε σε εθνικό ήρωα των Γαλατών.
4. Μετά τη μάχη της Αλέσια η Γαλατία μετατράπηκε σε ρωμαϊκή επαρχία.
5. Το ρωμαϊκό ιππικό επιτέθηκε κατά μέτωπο στο γαλατικό στράτευμα.
6. Ο ηγεμόνας των Λεμοβίκων συνελήφθη ζωντανός.
7. Ο Καίσαρας χάρισε τη ζωή στους Γαλάτες που συνελήφθησαν.
8. Την επόμενη μέρα της μάχης ο Καίσαρας έστειλε απεσταλμένους και ζήτησε την παράδοση των Γαλατών.
9. Οι αρχηγοί των Γαλατών οδηγήθηκαν ενώπιον του Καίσαρα.
10. Ο Βερκιγγετόριγας αρνήθηκε να παραδοθεί στον Καίσαρα.

Γραμματική αναγνώριση

Nostri: ονομ. πληθ. αρσ. της κτητ. αντων. α΄ προσώπου για πολλούς κτήτορες noster, nostra, nostrum: δικός -ή -ό μας

postquam: χρον. σύνδ.: αφού

pila: αιτ. πληθ. του ουσ. β΄ κλ. pilum -i (ουδ.): ακόντιο

in: πρόθ. + αιτ.: σε, εναντίον

hostes: αιτ. πληθ. του ουσ. γ΄ κλ. hostis, hostis (αρσ.): εχθρός

misērunt: γ΄ πληθ. οριστ. ενεργ. παρακ. του ρ. mitto, misi, missum, mittēre 3: ρίχνω

gladiis: αφαιρ. πληθ. του ουσ. β΄ κλ. gladius -ii (αρσ.): ξίφος

rem: αιτ. ενικ. του ουσ. ε΄ κλ. res, rei (θηλ.): πράγμα

- gerunt:** γ' ενικ. οριστ. ενεργ. ενεστ. του ρ. gero, gessi, gestum, gerere 3: διεξάγω
- Repente:** τροπ. επίρρ.: ξαφνικά
- post:** πρόθ. + αιτ.: μετά
- tergum:** αιτ. ενικ. του ουσ. β' κλ. tergum -i (ουδ.): πλάτη, νώτα
- equitatus:** ονομ. ενικ. του ουσ. δ' κλ. equitatus -us (αρσ.): ιππικό
- cernitur:** γ' ενικ. οριστ. παθητ. ενεστ. του ρ. cerno, crevi, cretum, cernere 3: διακρίνω
- cohortes:** ονομ. πληθ. του ουσ. γ' κλ. cohors, cohortis (θηλ.): κούρτη (η λεγεώνα περιλάμβανε 10 κούρτες)
- appropinquant:** γ' πληθ. οριστ. ενεργ. ενεστ. του ρ. appropinquo, appropinquaui, appropinquaui, appropinquare 1: πλησιάζω
- hostes:** ονομ. πληθ. του ουσ. γ' κλ. hostis, hostis (αρσ.): εχθρός
- terga:** αιτ. πληθ. του ουσ. β' κλ. tergum -i (ουδ.): πλάτη, νώτα
- vertunt:** γ' πληθ. οριστ. ενεργ. ενεστ. του ρ. verito, verti, versum, vertere 3: στρέφω
- ac:** συμπλ. σύνδ.: και
- fugiunt:** γ' πληθ. οριστ. ενεργ. ενεστ. του ρ. fugio, fugi, fugitum, fugere 3: φεύγω
- eis:** δοτ. πληθ. αρσ. της οριστ. αντων. is, ea, id: αυτός -ή -ό
- equites:** ονομ. πληθ. του ουσ. γ' κλ. eques, equitis (αρσ.): ιππέας
- occurrunt:** γ' πληθ. οριστ. ενεργ. ενεστ. του ρ. occurrō, occurrō, occurrō, occurrere 3: επιτίθεμαι
- Fit:** γ' ενικ. οριστ. ενεστ. του ρ. fio, factus sum, fieri: γίνομαι
- magna:** ονομ. ενικ. θηλ. του επιθ. β' κλ. magnus -a -um: μεγάλος -η -ο
- caedes:** ονομ. ενικ. του ουσ. γ' κλ. caedes, caedis (θηλ.): σφαγή
- Sedulius:** ονομ. ενικ. του ουσ. β' κλ. Sedulius -ii (-i) (αρσ.): Σεδούλιος
- dux:** ονομ. ενικ. του ουσ. γ' κλ. dux, ducis (αρσ.): αρχηγός, στρατηγός
- et:** συμπλ. σύνδ.: και
- princeps:** ονομ. ενικ. του ουσ. γ' κλ. princeps, principis (αρσ.): ηγεμόνας
- Lemovicum:** γεν. πληθ. του ουσ. γ' κλ. Lemovices, Lemovicum (αρσ., χωρίς ενικό): Λεμόβικες
- occidit:** γ' ενικ. οριστ. παθητ. ενεστ. του ρ. occido, occidi, occisum, occidere 3: σκοτώνω
- Arvernorum:** γεν. πληθ. του ουσ. β' κλ. Arverni -orum (αρσ.): Αρβέρνοι (πρόκειται για τον ουσιαστικοποιημένο πληθ. του αρσ. του επιθ. β' κλ. Arvernus -a -um)
- vivus:** ονομ. ενικ. αρσ. του επιθ. β' κλ. vivus -a -um: ζωντανός -ή -ό
- in:** πρόθ. + αφαιρ.: σε
- fugā:** αφαιρ. ενικ. του ουσ. α' κλ. fuga -ae (θηλ.): φυγή
- comprehenditur:** γ' ενικ. οριστ. παθητ. ενεστ. του ρ. comprehendo / comprehendo, comprehendi, comprehensum, comprehendere 3: πιάνω
- signa:** ονομ. πληθ. του ουσ. β' κλ. signum -i (ουδ.): σημαία
- militaria:** ονομ. πληθ. ουδ. του επιθ. γ' κλ. militaris -is -e: στρατιωτικός -ή -ό
- LXXIII (septuaginta quattuor):** απόλυτο αριθμητικό (άκλιτο): 74 (εβδομήντα τέσσερα)
- ad:** πρόθ. + αιτ.: προς

- Caesarem:** αιτ. ενικ. του ουσ. γ' κλ. Caesar, Caesaris (αρσ.): Καίσαρας
- referuntur:** γ' πληθ. οριστ. παθητ. ενεστ. του ρ. refero, ret(t)uli, relātum, referre 3: παραδίδω
- magnus:** ονομ. ενικ. αρσ. του επιθ. β' κλ. magnus -a -um: μεγάλος -η -ο
- numerus:** ονομ. ενικ. του ουσ. β' κλ. numerus -i (αρσ.): αριθμός
- hostium:** γεν. πληθ. του ουσ. γ' κλ. hostis, hostis (αρσ.): εχθρός
- capitur:** γ' ενικ. οριστ. παθητ. ενεστ. του ρ. capio, cepi, captum, capere 3: πιάνω
- atque:** συμπλ. σύνδ.: και
- interficitur:** γ' ενικ. οριστ. παθητ. ενεστ. του ρ. interficio, interfēci, interfectum, interficere 3: σκοτώνω
- reliqui:** ονομ. πληθ. αρσ. του επιθ. reliquus -a -um: υπόλοιπος -η -ο
- ex:** πρόθ. + αφαιρ.: (μετά) από
- fugā:** αφαιρ. ενικ. του ουσ. α' κλ. fuga -ae (θηλ.): φυγή
- civitātes:** αιτ. πληθ. του ουσ. γ' κλ. civitas, civitātis (θηλ.): πολιτεία
- discēdunt:** γ' πληθ. οριστ. ενεργ. ενεστ. του ρ. discedo, discessi, discessum, discedere 3: αποχωρώ, διασκορπίζομαι
- Postero:** αφαιρ. ενικ. αρσ. του επιθ. β' κλ. posterus -a -um: επόμενος -η -ο
- die:** αφαιρ. ενικ. του ουσ. ε' κλ. dies, diei (αρσ.): ημέρα
- Caesarem:** αιτ. ενικ. του ουσ. γ' κλ. Caesar, Caesaris (αρσ.): Καίσαρας
- legāti:** ονομ. πληθ. του ουσ. γ' κλ. legatus -i (αρσ.): απεσταλμένος
- mittuntur:** γ' πληθ. οριστ. παθητ. ενεστ. του ρ. mitto, misi, missum, mittere 3: στέλνω
- Caesar:** ονομ. ενικ. του ουσ. γ' κλ. Caesar, Caesaris (αρσ.): Καίσαρας
- iubet:** γ' ενικ. οριστ. ενεργ. ενεστ. του ρ. iubeo, iussi, iussum, iubere 2: διατάζω
- arma:** αιτ. πληθ. του ουσ. β' κλ. arma -ōrum (ουδ., χωρίς ενικό): όπλα
- tradi:** απαρ. παθητ. ενεστ. του ρ. trado, tradidi, traditum, tradere 3: παραδίδω
- principes:** αιτ. πληθ. του ουσ. γ' κλ. princeps, principis (αρσ.): ηγεμόνας
- prodūci:** απαρ. παθητ. ενεστ. του ρ. produco, produxi, productum, producere 3: οδηγώ (μπροστά)
- Ipse:** ονομ. ενικ. αρσ. της οριστ. αντων. ipse, ipsa, ipsum: ο ίδιος -α -ο
- pro:** πρόθ. + αφαιρ.: μπροστά
- castris:** αφαιρ. πληθ. του ουσ. castra -ōrum (ουδ.): στρατόπεδο (castrum -i: φρούριο)
- consēdit:** γ' ενικ. οριστ. ενεργ. παρακ. του ρ. consido, consēdi, consessum, considere 3: παίρνω θέση
- eo:** τοπικό επίρρ.: (προς τα) εκεί
- duces:** ονομ. πληθ. του ουσ. γ' κλ. dux, ducis (αρσ.): αρχηγός, στρατηγός
- producuntur:** γ' πληθ. οριστ. παθητ. ενεστ. του ρ. produco, produxi, productum, producere 3: οδηγώ μπροστά
- Vercingetorix:** ονομ. ενικ. του ουσ. γ' κλ. Vercingetorix, Vercingetorigis (αρσ.): Βερκιγγετόριγας
- deditur:** γ' ενικ. οριστ. παθητ. ενεστ. του ρ. dedo, dedidi, deditum, dedere 3: παραδίδω
- arma:** ονομ. πληθ. του ουσ. β' κλ. arma -ōrum (ουδ., χωρίς ενικό): όπλα
- proiciuntur:** γ' πληθ. οριστ. παθητ. ενεστ. του ρ. proicio, proiēci, proiectum, proicere 3: καταθέτω

Ταξινόμηση των ῥέξεων

■ Ουσιαστικά

Α' Κλίση

fuga -ae (θηλ.)

Β' Κλίση

pilum -i (ουδ.)

gladius -ii (αρσ.)

tergum -i (ουδ.)

Sedulius -ii (-i) (αρσ., χωρίς πληθ.)

Arverni -orum (αρσ., χωρίς ενικό)

signum -i (ουδ.)

numerus -i (αρσ.)

legatus -i (αρσ.)

arma -orum (ουδ., χωρίς ενικό)

castrum -i (ουδ.) (= φρούριο), castra -orum (= στρατόπεδο)

Γ' Κλίση

hostis -is (αρσ., γεν. πληθ. hostium)

cohors, cohortis (θηλ., γεν. πληθ. cohortium)

eques, equitis (αρσ.)

caedes -is [θηλ., γεν. πληθ. caed(i)um]

dux, ducis (αρσ.)

princeps, principis (αρσ.)

Lemovices -um (αρσ., χωρίς πληθ.)

Caesar, Caesaris (αρσ., χωρίς πληθ.)

civitas -atis (θηλ.) [γεν. πληθ. civitat(i)um]

Vercingetorix, Vercingetorigis (αρσ., χωρίς πληθ.)

Δ' Κλίση

equitatus -us (αρσ.)

Ε' Κλίση

res, rei (θηλ.)

dies, diei (αρσ.)

■ Επίθετα

Β' Κλίση

magnus -a -um, maior -ior -ius, maximus -a -um

vivus -a -um, -, vivissimus -a -um

LXXVIII (septuaginta quattuor) (απόλυτο αριθμητικό, άκλιτο)

reliquus -a -um

posterus -a -um, posterior -ior -ius, postremus -a -um/postumus -a -um

Γ' Κλίση

militaris -is -e, militarior -ior -ius, -

■ Αντωνυμίες

noster, nostra, nostrum (κτητική)

is, ea, id (οριστική)

ipse, ipsa, ipsum (οριστική)

■ Ρήματα

1η Συζυγία

appropinquo, appropinquavi, appropinquatum, appropinquāre

2η Συζυγία

iubeo, iussi, iussum, iubēre

3η Συζυγία

mitto, misi, missum, mittēre

gero, gessi, gestum, gerēre

cerno, crevi, cretum, cernēre (μτχ. παρακ. conspectus -a -um)

verto, verti, versum, vertēre

fugio, fugi, fugitum, fugēre

occurro, occu(cu)rri, occursum, occurrēre

fio, factus sum, fieri

occido, occidi, occisum, occidēre

comprehendo / comprehendo, comprehendi, comprehensum, comprehendēre

refero, re(t)tuli, relatum, referre (β' ενικ. προστ. ενεστ. refer)

capio, cepi, captum, capēre

interficio, interfeci, interfectum, interficēre

Κλίση ουσιαστικών, επιθέτων, μετοχών, αντωνυμιών, συνεκφορών κ.λπ. του κειμένου

Numerus Singularis

Nom.	pilum	hostis	gladius	res	tergum	equitatus	cohors	eques
Gen.	pili	hostis	gladii	rei	tergi	equitatus	cohortis	equitis
Dat.	pilo	hosti	gladio	rei	tergo	equitatus	cohorti	equiti
Acc.	pilum	hostem	gladium	rem	tergum	equitatum	cohortem	equitem
Voc.	pilum	hostis	gladie	res	tergum	equitatus	cohors	eques
Abl.	pilo	hoste	gladio	re	tergo	equitatu	cohorde	equite

Numerus Pluralis

Nom.	pila	hostes	gladii	res	terga	equitatus	cohortes	equites
Gen.	pilorum	hostium	gladiatorum	rerum	tergorum	equitatum	cohortium	equitum
Dat.	pilis	hostibus	gladiis	rebus	tergis	equitatibus	cohortibus	equitibus
Acc.	pila	hostes /-is	gladios	res	terga	equitatus	cohortes /-is	equites
Voc.	pila	hostes	gladii	res	terga	equitatus	cohortes	equites
Abl.	pilis	hostibus	gladiis	rebus	tergis	equitatibus	cohortibus	equitibus

Numerus Singularis

Nom.	magna caedes	Sedulius	dux	princeps	fuga	signum militare	Caesar
Gen.	magnae caedis	Sedulii /-i	ducis	principis	fugae	signi militaris	Caesaris
Dat.	magnae caedi	Sedulio	duci	principi	fugae	signo militari	Caesari
Acc.	magnam caedem	Sedulium	ducem	principem	fugam	signum militare	Caesarem
Voc.	magna caedes	Seduli	dux	princeps	fuga	signum militare	Caesar
Abl.	magnā caede	Sedulio	duce	principe	fugā	signo militari	Caesare

Numerus Pluralis

Nom.	magnae caedes	duces	principes	fugae	signa militaria	Arverni
Gen.	magnarum caed(i)um	ducum	principum	fugarum	signorum militarium	Arvernorum
Dat.	magnis caedibus	ducibus	principibus	fugis	signis militaribus	Arvernibus
Acc.	magnas caedes /-is	duces	principes	fugas	signa militaria	Arvernos
Voc.	magnae caedes	duces	principes	fugae	signa militaria	Arverni
Abl.	magnis caedibus	ducibus	principibus	fugis	signis militaribus	Arvernibus

Numerus Singularis

Nom.	magnus numerus	civitas	posterus dies	legatus	castrum*	Vercingetorix
Gen.	magni numeri	civitatis	posterī diei	legati	castrī	Vercingetorigis
Dat.	magno numero	civitati	postero diei	legato	castro	Vercingetorigi
Acc.	magnum numerum	civitatem	posterum diem	legatum	castrum	Vercingetorigem
Voc.	magne numere	civitas	postere dies	legate	castrum	Vercingetorix
Abl.	magno numero	civitate	postero die	legato	castro	Vercingetorige

Numerus Pluralis

Nom.	magni numeri	civitates	posterī dies	legati	castra	arma
Gen.	magnorum numerorum	civat(i)um	posterorum dierum	legatorum	castrorum	armorum
Dat.	magnis numeris	civitatibus	posteris diebus	legatis	castris	armis
Acc.	magnos numeros	civitates	posterōs dies	legatos	castra	arma
Voc.	magni numeri	civitates /-is	posterī dies	legati	castra	arma
Abl.	magnis numeris	civitatibus	posteris diebus	legatis	castris	armis

Χρονικές αντικαταστάσεις ρηματικών τύπων

Praes.	mittunt	gerunt	cernitur	appropinquant	vertunt
Imp.	mittebant	gerebant	cernebatur	appropinquabant	vertebant
Fut.	mittent	gerent	cernetur	appropinquabunt	vertent
Perf.	miserunt /-ere	gesserunt /-ere	conspectus est	appropinquaverunt /-ere	verterunt /-ere
Plusp.	miserant	gesserant	conspectus erat	appropinquaverant	verterant
Fut. Ex.	miserint	gesserint	conspectus erit	appropinquaverint	verterint

Praes.	fugiunt	occurrunt	fit	occiditur	comprehenditur	referuntur
Imp.	fugiebant	occurrabant	fiebat	occidebatur	comprehendebatur	referebantur
Fut.	fugient	occurrent	fiet	occidetur	comprehendetur	referentur
Perf.	fugerunt /-ere	occu(cu)rerunt /-ere	facta est	occisus est	comprehensus est	relata sunt
Plusp.	fugerant	occu(cu)rrerant	facta erat	occisus erat	comprehensus erat	relata erant
Fut. Ex.	fugerint	occu(cu)rrerint	facta erit	occisus erit	comprehensus erit	relata erunt

Praes.	capitur	interficitur	discedunt	mittuntur	iubet	tradi
Imp.	capiebatur	interficiebatur	discedebant	mittebantur	iubebat	
Fut.	capietur	interficietur	discedent	mittentur	iubebit	traditum iri
Perf.	captus est	interfectus est	discesserunt /-ere	missi sunt	iussit	tradita esse

* Castrum: φρούριο, castra: στρατόπεδο.

Plusp.	captus erat	interfectus erat	discesserant	missi erant	iusserat	
Fut. Ex.	captus erit	interfectus erit	discesserint	missi erunt	iusserit	tradita fore

Praes.	produci	considit	producuntur	deditur	proiciuntur
Imp.		considebat	producebantur	dedebatur	proiciebantur
Fut.	productum iri	considet	producentur	dedetur	proicientur
Perf.	productos esse	consedit	producti sunt	deditus est	proiecta sunt
Plusp.		consederat	producti erant	deditus erat	proiecta erant
Fut. Ex.	productos fore	consederit	producti erunt	deditus erit	proiecta erunt

Αναηυτική σύνταξη

- Nostri, -, gladiis rem gerunt:** κύρια πρόταση κρίσης.
gerunt: ρήμα, **Nostri:** υποκ., **rem:** αντικ. στο gerunt, **gladiis:** αφαιρετική οργανική του οργάνου στο gerunt.
- postquam pila in hostes misērunt:** δευτερεύουσα χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης 1· εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο postquam (προτερόχρονο), εκφέρεται με έγκλιση οριστική, γιατί δηλώνει μόνο τον χρόνο και τίποτα άλλο, χρόνου παρακειμένου, γιατί δηλώνει προτερόχρονο στο παρελθόν [μεταγραφή της πρότ. σε μετοχική φράση: missis pilis in hostes].
misērunt: ρήμα, (**Nostri**): υποκ., **pila:** αντικ. στο misērunt, **in hostes:** εμπρ. προσδ. της εχθρικής κατεύθυνσης στο misērunt.
- Repente post tergum equitātus cernitur:** κύρια πρόταση κρίσης.
cernitur: ρήμα, **equitātus:** υποκ., **post tergum:** εμπρ. προσδ. του τόπου (τοπική ακολουθία) στο cernitur, **Repente:** επιρρ. προσδ. του τρόπου στο cernitur.
- cohortes appropinquant:** κύρια πρόταση κρίσης.
appropinquant: ρήμα, **cohortes:** υποκ.
- hostes terga vertunt:** κύρια πρόταση κρίσης.
vertunt: ρήμα, **hostes:** υποκ., **terga:** αντικ. στο vertunt.
- ac fugiunt:** κύρια πρόταση κρίσης.
fugiunt: ρήμα, (**hostes**): υποκ.
- eis equites occurrunt:** κύρια πρόταση κρίσης.
occurrunt: ρήμα, **equites:** υποκ., **eis:** αντικ. στο occurrunt.
- Fit magna caedes:** κύρια πρόταση κρίσης.
Fit: ρήμα, **caedes:** υποκ. **magna:** επιθ. προσδ. στο caedes.
- Sedulius, dux et princeps Lemovicum, occiditur:** κύρια πρόταση κρίσης.
occiditur: ρήμα, **Sedulius:** υποκ., **dux et princeps:** παραθέσεις στο Sedulius, **Lemovicum:** γενική κτητική στα dux και princeps.

- 10. dux Arvernōrum vivus in fugā comprehenditur:** κύρια πρόταση κρίσης.
comprehenditur: ρήμα, **dux:** υποκ., **Arvernōrum:** γενική κτητική στο dux, **in fugā:** εμπρ. προσδ. του χρόνου στο comprehenditur, **vivus:** επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο ρήμα· αναφέρεται στο dux.
- 11. signa militaria LXXIII (septuaginta quattuor) ad Caesarem referuntur:** κύρια πρόταση κρίσης.
referuntur: ρήμα, **signa:** υποκ., **militaria:** επιθ. προσδ. στο signa, **LXXIII (septuaginta quattuor):** επιθ. προσδ. στο signa, **ad Caesarem:** εμπρ. προσδ. της κατεύθυνσης σε πρόσωπο στο referuntur.
- 12. magnus numerus hostium capitur:** κύρια πρόταση κρίσης.
capitur: ρήμα, **numerus:** υποκ., **magnus:** επιθ. προσδ. στο numerus, **hostium:** γενική διαιρετική στο numerus.
- 13. atque interficitur:** κύρια πρόταση κρίσης.
interficitur: ρήμα, (**numerus:**) υποκ., (**magnus:**) επιθ. προσδ. στο (numerus), (**hostium:**) γενική διαιρετική στο (numerus).
- 14. reliqui ex fugā in civitātes discēdunt:** κύρια πρόταση κρίσης.
discēdunt: ρήμα, **reliqui:** υποκ., **ex fugā:** εμπρ. προσδ. του χρόνου (χρονική ακολουθία) στο discēdunt, **in civitātes:** εμπρ. προσδ. της κίνησης σε τόπο στο discēdunt.
- 15. Postero die ad Caesarem legāti mittuntur:** κύρια πρόταση κρίσης.
mittuntur: ρήμα, **legāti:** υποκ., **die:** αφαιρετική του χρόνου στο mittuntur, **Postero:** επιθ. προσδ. στο die, **ad Caesarem:** εμπρ. προσδ. της κατεύθυνσης σε πρόσωπο στο mittuntur.
- 16. Caesar iubet arma tradi ac principes prodūci:** κύρια πρόταση κρίσης.
iubet: ρήμα, **Caesar:** υποκ., **tradi ac prodūci:** αντικ. στο iubet, τελικά απαρ., **arma:** υποκ. στο tradi (ετεροπροσωπία), **principes:** υποκ. στο prodūci (ετεροπροσωπία).
- 17. Ipse pro castris consēdit:** κύρια πρόταση κρίσης.
consēdit: ρήμα, **Ipse:** υποκ., **pro castris:** εμπρ. προσδ. της στάσης σε τόπο («εμπρός από») στο consēdit.
- 18. eo duces producuntur:** κύρια πρόταση κρίσης.
producuntur: ρήμα, **duces:** υποκ., **eo:** επιρρ. προσδ. της κίνησης σε τόπο στο producuntur.
- 19. Vercingetorix deditur:** κύρια πρόταση κρίσης.
deditur: ρήμα, **Vercingetorix:** υποκ.
- 20. arma proiciuntur:** κύρια πρόταση κρίσης.
proiciuntur: ρήμα, **arma:** υποκ.

Ερμηνευτικές προσεγγίσεις συντακτικών μικροδομών του κειμένου

1. **Τροπή της ενεργητικής σύνταξης σε παθητική**
 postquam pila in hostes misērunt → **postquam pila in hostes missa sunt a nostris**
 hostes terga vertunt → **terga ab hostibus vertuntur**
2. **Τροπή της παθητικής σύνταξης σε ενεργητική**
 Sedulius, dux et princeps Lemovīcum, occiditur; → **(Nostrī / Rōmāni) Sedulium, ducem et principem Lemovīcum, occidunt;**
 dux Arvernōrum vivus in fugā comprehenditur. → **(Nostrī / Rōmāni) ducem Arvernōrum vivum in fugā comprehendunt.**
 signa militaria LXXIII (septuaginta quattuor) ad Caesarem referuntur; → **signa militaria LXXIII (septuaginta quattuor) ad Caesarem referunt;**
 magnus numerus hostium capitur atque interficitur; → **(Nostrī / Rōmāni) magnum numerum hostium capiunt atque interficiunt;**
 Postero die ad Caesarem legāti mittuntur. → **(Hostes) postero die ad Caesarem legātos mittunt.**
 Caesar iubet arma tradi ac principes produci. → **Caesar iubet eos (hostes / legātos) arma tradere ac principes producere.**
 eo duces producuntur. → **(ei) eo duces producunt.**
 arma proiciuntur. → **(ei) arma proiciunt.**
3. **Τροπή των δευτερευουσών προτάσεων σε μετοχή**
 Nostrī, **postquam pila in hostes misērunt**, gladiis rem gerunt. → Nostrī, **pilis in hostes missis**, gladiis rem gerunt.
4. **Σύμπτυξη προτάσεων σε μετοχή**
 hostes terga vertunt ac fugiunt; → **hostes terga vertentes fugiunt;**
5. **Ανάλυση ομοιόπτωτων προσδιορισμών σε δευτερεύουσα πρόταση**
 Sedulius, dux et princeps Lemovīcum, occiditur; dux Arvernōrum vivus in fugā comprehenditur; signa militaria LXXIII (septuaginta quattuor) ad Caesarem referuntur; → Sedulius, **qui dux et princeps Lemovīcum est**, occiditur;
 signa militaria LXXIII (septuaginta quattuor) ad Caesarem referuntur; → signa militaria, **quae LXXIII (septuaginta quattuor) sunt**, ad Caesarem referuntur;
6. **Τροπή του ανεξάρτητου λόγου σε εξαρτημένο με εξάρτηση Caesar narrāvit (μέσω απαρεμφάτου)**
 Nostrī, postquam pila in hostes misērunt, gladiis rem gerunt. → **Caesar narrāvit suos, postquam pila in hostes misissent, gladiis rem gerere.**
 Repente post tergum equitātus cernitur; → **Caesar narrāvit repente post tergum equitātum cerni;**
 cohortes appropinquant; → **Caesar narrāvit cohortes appropinquāre;**

hostes terga vertunt ac fugiunt; → **Caesar narrāvit hostes terga vertere ac fugere.**

eis equites occurrunt. → **Caesar narrāvit eis equites occurrere.**

Fit magna caedes. → **Caesar narrāvit fiēri magnam caedem.**

Sedulius, dux et princeps Lemovīcum, occiditur; dux Arvernōrum vivus in fugā comprehenditur; → **Caesar narrāvit Sedulium, ducem et principem Lemovicum, occīdi; (narrāvit) ducem Arvernōrum vivum in fugā comprehendī.**

magnus numerus hostium capitur atque interficitur; → **Caesar narrāvit magnum numerum hostium capi atque interfici;**

reliqui ex fugā in civitātes discēdunt. → **Caesar narrāvit reliquos ex fugā in civitātes discedere.**

Ipse pro castris consēdit; eo duces producuntur. → **Caesar narrāvit se ipsum pro castris consedissee; (narrāvit) eo duces produci.**

Vercingetorix deditur, arma proiciuntur. → **Caesar narrāvit Vercingetorigem dedi, arma proici.**

B

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Απαντήσεις στις ασκήσεις του σχολικού βιβλίου

- I. *Να συμπληρωθεί ο κατάλληλος τύπος του παθητικού ενεστώτα των ρημάτων που είναι σε παρένθεση. Προσοχή στον τονισμό!*

mittuntur / cernuntur / occiduntur / comprehendor / interficimini / caperis

- II. *Να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική και να δηλωθεί το ποιητικό αίτιο: π.χ. Plinius tres apros capit = Tres apri a Plinio capiuntur.*

Hostes ab imperatōre vincuntur.

Cassius terrōre concutitur.

Magnus numerus hostium a Rōmānis capitur.

Arma a nobis proiciuntur.

Legāti a vobis mittuntur.

- III. *Να αντικατασταθεί το ενεργητικό απαρέμφατο με παθητικό και να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές (βλ. το μάθ. XV).*

Caesar arma tradi iubet.

Caesar principes produci iubet.

Caesar arma mitti iubet.

- IV. *Να γίνει η άσκηση I με το ρήμα στον παθητικό μέλλοντα.*

mittentur / cernentur / occidentur / comprehendar / interficiemini / capieris

V. Να μεταφραστεί στα λατινικά η παρακάτω πρόταση.

Duces Gallōrum vivi capiuntur (ή: comprehenduntur).

Συμπληρωματικές ασκήσεις

■ Ασκήσεις στη διδαχθείσα ύλη

1. Να συμπληρώσετε τα κενά στον παρακάτω πίνακα, τοποθετώντας τα ρήματα στον ενεστώτα και τον μέλλοντα της μέσης φωνής.

	gero	capio	mitto	expedio
Ego				
Tu				
Ille				
Nos				
Vos				
Illi				

2. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική στις παρακάτω φράσεις.

- Illis femina cum lacrimis iniuriam aperiet (IX).
- Tarquinius hoc modo imperium perdit (IX).
- Aenēas bellum ingens in Italiā geret (X).
- Ilia duos filios pariet (X).
- Omen accipio (XII).
- Tum terror Cassium concutit (XV).

3. Να σχηματίσετε τον αντίστοιχο παθητικό τύπο στα παρακάτω ρήματα.

- facis →
interficitis →
adficiunt →
facēre →
interficēre →
adficiemus →

4. Να μεταφέρετε τους παρακάτω κλιτούς τύπους του κειμένου στον αντίθετο αριθμό:

- nostrī →
pila →
gladiis →
equitātus →
signa →

postero die →

ipse →

duces →

5. Να γράψετε ό,τι ζητείται για τους ακόλουθους τύπους:

princeps: κλητική ενικού →

eis: αιτιατική ενικού →

vinus: αιτιατική πληθυντικού →

equites: γενική πληθυντικού →

hostium: αφαιρετική ενικού →

civitātes: δοτική ενικού →

die: δοτική ενικού →

ipse: αιτιατική ενικού στο ουδέτερο →

castris: γενική πληθυντικού →

6. Να γράψετε ό,τι ζητείται για τα ακόλουθα ρήματα:

misērunt: β' πληθ. οριστ. παθητ. ενεστ. →

gerunt: β' πληθ. οριστ. παθητ. μέλλ. →

cernitur: β' εν. οριστ. ενεργητ. μέλλ. →

fit: απαρέμφατο ενεργητ. παρακ. →

referuntur: γ' πληθ. οριστ. ενεργητ. μέλλ. →

capitur: β' πληθ. οριστ. ενεργ. ενεστ. →

iubet: β' πληθ. οριστ. παθητ. ενεστ. →

produci: γ' εν. οριστ. ενεργ. υπερ. →

7. Να αντιστοιχίσετε τις δύο στήλες.

A

atque

repente

postquam

eo

pro

ex

B

1. Σύνδεσμος

2. Επίρρημα

3. Πρόθεση

8. Να συμπληρώσετε τα κενά στον παρακάτω πίνακα, τοποθετώντας το ρήμα στον μέλλοντα της μέσης φωνής.

	iubeo	gero	fo	proicio
Ego				
Tu				
Ille				
Nos				
Vos				
Illi				

9. Να μετατρέψετε τα ρήματα των παρακάτω προτάσεων σε απαρέμφατα με εξάρτηση *Scriptor narrat*.
- Ovidius epistulas Rōmam scriptitat (1)
 - Poētam curae et miseriae excruciant (1)
 - Ibi Dido regīna novam patriam fundat (2)
 - Tum Cepheus Andromedam ad scopulum adligat (3)
 - Legātos omnes frumentum in castra importāre iubet (7)
 - Illis femina cum lacrimis iniuriam aperit (9).
10. Να βρείτε στο κείμενο λέξεις της λατινικής με ετυμολογική συγγένεια με τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής: σινιάλο, νούμερο, έδρα, φυγή, γλαδιόλα.

■ Ασκήσεις εφ' όλης της ύλης

1. Να γράψετε ό,τι ζητείται για τα ακόλουθα ρήματα:
- gerunt: β' πληθ. υποτ. παρατ. παθητ. περιφρ. συζυγίας →
 cernitur: γ' εν. οριστ. παθητ. παρακ. →
 fit: απαρ. ενεργητ. μέλλ. →
 occiditur: γ' πληθ. υποτ. ενεργητ. υπερ. →
 referuntur: β' εν. οριστ. παθητ. ενεστ. →
 discēdunt: απαρ. παθητ. ενεστ. →
 tradi: δοτική γερονδίου →
 deditur: β' εν. προστ. ενεργητ. ενεστ. →
2. **magna, postero**: Να κάνετε παραθετική αντικατάσταση. Να γράψετε και τους τρεις βαθμούς των αντίστοιχων επιρρημάτων.
3. Να τρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική στις προτάσεις:
- Sedulius, dux et princeps Lemovicum, occiditur;

- dux Arvernōrum vivus in fugā comprehenditur;
 - Caesar iubet arma tradi ac principes prodūci.
4. Να εξαρτήσετε την περίοδο λόγου από το απρόσωπο ρήμα **debet**.
hostes terga vertunt ac fugiunt;
5. Να αντικαταστήσετε τον επιρρηματικό προσδιορισμό του τόπου με τις λέξεις: **Gallia, Alesia***, **domus** επιφέροντας τις απαραίτητες αλλαγές.
reliqui ex fugā in civitātes discēdunt.
6. Να ξαναγράψετε την περίοδο τρέποντας τη δευτερεύουσα χρονική πρόταση ώστε να δηλώνει μια συνεχιζόμενη πράξη στη διάρκεια της οποίας συμβαίνει η πράξη της προσδιοριζόμενης πρότασης.
Nostri, postquam pila in hostes misērunt, gladiis rem gerunt.
7. Να αντικαταστήσετε τη δευτερεύουσα πρόταση με μετοχή.
Nostri, postquam pila in hostes misērunt, gladiis rem gerunt.
8. Να μεταφράσετε το παρακάτω κείμενο:

Postero die Vercingetorix concilio convocāto id bellum suscepisse se non suārum necessitātum, sed commūnis libertatis causā demonstrat, et quoniam sit Fortūnae cedendum, ad utramque rem se illis offerre, seu morte sua Rōmānis satisfacere seu vivum tradere velint. Mittuntur de his rebus ad Caesarem legāti. Iubet arma tradi, principes produci. Ipse in munitione pro castris consēdit; eo duces producuntur. Vercingetorix deditur, arma prociuntur.

C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, VII, 89.

concilium, -ii: συναγωγή, συνέδριο

convoco, 1: συγκαλώ

suscipio, 3: αναλαμβάνω

demonstro, 1: δηλώνω

quoniam: επειδή (αιτιολ. σύνδ.)

cedo, 3 + δοτ.: παραχωρώ

cedendum sit: πρέπει να υποκύπτει (παθητ. περιφρ. συζυγία)

seu...seu: είτε, είτε

satisfacio + δοτ.: ικανοποιώ

munitione, -ōnis: οχύρωση, πρόχωμα

* Alesia -ae: πόλη της Γαλατίας

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το βιβλίο αυτό αποτελεί πλήρες βοήθημα για τους μαθητές της Ομάδας Προσανατολισμού των Ανθρωπιστικών Σπουδών της Γ' Λυκείου αλλά και χρήσιμο οδηγό για τους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν το μάθημα των Λατινικών.

Στο βιβλίο περιλαμβάνονται:

1. Διαγραμματική παρουσίαση της Εισαγωγής του σχολικού βιβλίου καθώς και ερωτήσεις κλειστού τύπου για την εμπέδωση της νέας γνώσης
2. Οι διδακτικές ενότητες 16-50 του σχολικού εγχειριδίου

Σε κάθε ενότητα περιέχονται:

- Εισαγωγικό σημείωμα
- Το λατινικό κείμενο, όπως δίνεται στο σχολικό εγχειρίδιο
- Η μετάφρασή του και η κατά φράση αντιστοίχιση του λατινικού κειμένου με αυτήν
- Γραμματική αναγνώριση όλων των λέξεων του κειμένου
- Συγκεντρωτική ταξινόμηση των λέξεων του κειμένου με βάση τη γραμματική τους αναγνώριση
- Επισημάνσεις τυχόν ιδιαιτεροτήτων (γραμματικής και λεξιλογικής φύσεως) των λέξεων του κειμένου
- Κλίση των ουσιαστικών, των επιθέτων, των αντωνυμιών και των συνεκφορών του κειμένου
- Χρονική αντικατάσταση των ρηματικών τύπων του κειμένου
- Λεπτομερής συντακτική αναγνώριση όλων των λέξεων του κειμένου
- Η ύλη της γραμματικής και του συντακτικού με παραδείγματα και ασκήσεις
- Απαντήσεις στις ασκήσεις του σχολικού εγχειριδίου
- Συμπληρωματικές ασκήσεις

3. Απαντήσεις στις επαναληπτικές ασκήσεις του σχολικού βιβλίου
4. Υποστηρικτικό υλικό για την ετυμολογία των λέξεων των κειμένων
5. Συνοπτικός κατάλογος λατινικών φράσεων που χρησιμοποιούνται στη νέα ελληνική
6. Διαγωνίσματα σύμφωνα με τον νέο τρόπο αξιολόγησης των Πανελλαδικών Εξετάσεων
7. Δύο παραρτήματα, στα οποία περιέχονται:
 - Εποπτική και συνοπτική παρουσίαση της ύλης της γραμματικής και του συντακτικού
 - Απαντήσεις στις συμπληρωματικές ασκήσεις και τα διαγωνίσματα

metaixmio.gr

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Τα Βιβλία της επιτυχίας